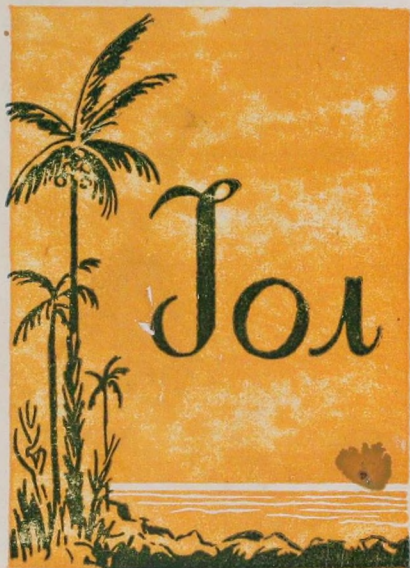

84(2-632.1)6

K399

А. Коронел

Торно-Алтайск. 1964.

КОНТРОЛЬНЫЙ ЛИСТОК
СРОКОВ ВОЗВРАТА

КНИГА ДОЛЖНА БЫТЬ
ВОЗВРАЩЕНА НЕ ПОЗЖЕ
УКАЗАННОГО ЗДЕСЬ СРОКА

Коллич. пред. выдач _____

X-88

IX-93 краевед.

Сух. тип. № 7. 10236 — 10.000 000.

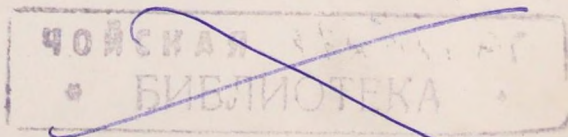
с (Авт)
К. 599

А. Кокочиев

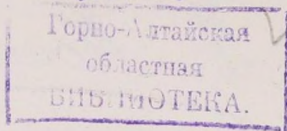
Дол

Алтайдын' бичиктер чыгарар
издательствозы — 1964

84(2=532.1/6-5
К 599

288721

Кокышев Лазарь Васильевич

ЮЛ

(Стихи и поэмы
на алтайском языке)

Редактор Э. М. Палкин
Художник И. И. Митрофанов
Технический редактор М. И. Тхтиевков
Корректоры
А. М. Борбуев и Г. Д. Голубев

*

Сдано в набор 7/IV 1964 г. Подписано
в печать 9/VI 1964 г. Формат 60×92¹/₃₂.
Печ. л. 2,625. Уч-изд. л. 2,82, АН 04507
Заказ № 1032. Тираж 1000 экз. Цена 14 коп.

* * *

Горно-Алтайское отделение
Алтайского книжного издательства.
Горно-Алтайская типография, г. Горно-Алтайск,
проспект Коммунистический, 25.

5-КЛВ-У

МЕНИНҮЙЕМ

(Поэма)

Ак чаазынды
Алдыма салала,
Карандашты мен
Катап ла алдым...
«Менин үйем...»
Бу сөстөрдин
Алдына колымды
Катап ла салдым.
Ак-жарыктын
Алдына олордын
Артызып салган
Нези бар?
Келгилеп жаткан
Бу улу өйлөргө
Келетен кандый
Жолдоры бар?
Адалар берген
Жүрүмнин алдына
Адын олордын
Канайып адайтан?..
Олордын кеберин

Көргүзип берерге
Сөстөрим жетпезе,
Онызын кайдатан?
Ойгор улустар
Олордын кеберин
Шинжүлөп, жартын
Эмдиге бербеген.
Ученый улус
Олордын керегин
Учынанг тоолоп,
Учына жетпеген.
Карандашты мендебей
Катап ла алдым...
Менин үйөм
Кем болотон?
Эбире шүүнип,
Мен слерге көрөдим,
Эткен керегеер
Не болотон?..

* * *

Jeбрен өйлөрдөн
Jer-телекей үстүнде
Mун аттардын
Истери арткан.
Maгын, jөөжөзин,
Jүрүмин үйелер

Манг бажыла
Кожо апарган.
Коркушту јоткондый
Ќткилеп, кийининде
Корумдар ээчий
Корумдар артырган.
Таш кудайга
Бажырып алала,
Талайлар кечип,
Ороондор бактырган.
Кыл чылбырла
Албаты башкарып,
Улу суулардан
Аттарын сугарган.
«Бистинг үйе
Јажына ундылбас...» —
Кудайдын јангы
Анайып јарлаган.
Јондордын үстүле
Јоткондый өткилеп,
Јолдорын јүрүмге
Улдүле ачкан.
Армакчы алып,
Телекей мойынына
Ат үстүнөн
Талайып чачкан.
«Қанча чактарга

Макталзын!» — дежиң,
Кайа-таштарга
Аттарын бичиген.
Олордың эткен
Керегин бичип,
Ойгор судурчы
Кийининен ээчиген.
Je ол үйениң
Откөн жолында
Ойо тепкен
Изи ле арткан.
Ойгор судурчы
Бичип те койзо,
Олордың магы
Ундылып калган.
Аттарын бичиген
Таш-кайалар
Ак јенеске
Бастырып салган.
Керегин билетен
Таш кудайлар
Кебистий чөлдөрдө
Көмүлип калган...
Узүлип, улалган
Үйелер...үйелер...
Уўле-коногын
Кем оны билер?

Канча үйениң
Салымын ойгортып,
Каруузын меге
Кем оны берер?
Карандашты мен
Катап ла аладым...
Мениң үйем
Кем болотон?
Эбире шүүнип,
Ондоорго турум —
Эткен кереги
Не болотон?..

I.

Мениң үйем —
Солдаттын балдары,
Жуулу өйлөрдө
Энеден чыккан.
Кабай кожоннын
Ордына олоп
Уй мылтыктар
Күзүртин уккан.
Мениң үйем — жаш солдат,
Европа жолдорын
Жойу өткөн.
Мениң үйем
Он алты жаштуда

Волгоград алдында
Бомбадан өлгөн.
Менин үйөм
Атака тушта,
Кыска кожондый,
Жүрүмин берген.
Менин үйөм
Угузу чаазынды
Каныла бичип,
Партияга кирген.
Менин үйөмнүн
Кожоны болзо
Төрт талага
Торгулып калган.
Олордун эткен
Кереги чактарга
Миллион жүректе
Бичилип калган.
Тегин кижиге,
Ишмекчи класска
Менин үйөм
Өргөөлөр төзөгөн.
Менин үйөм
Мун үниле
«Эзндик болзын
Куба!» — деген.
Менин үйөмнүн

Элбек төжинде
Откөн жуунын
Шырказы арткан.
Менин үйемнинг
От жүрегинде
Миллион энелер
Шыразы томулган.
Менин үйем
Күйгексү чөлдөрдө
Апагаш чырайлу
Городтор тудат.
Бүгүн озор
Космос түбинде
Келетен үйенин
Жолдорын ачат.
Менин үйем
Бу жарыкка
Сьерра-Маэстро¹
Туулардан түшкен.
Телекей жүзине
Революция жарлап,
«Мааныбыс бистинг —
Ленин!» — дешкен.
Менин үйем
Капитал ороондо

¹ Сьерра-Маэстро — Кубадагы кырлар.

Жайымы учун
Плошадька чыгат.
Элдин санаазын,
Айтпаган сөзин
Диктатор-

палачтын

Жүзине айдат.
Жүзүн чырайлу
Менин үйемди
Төрт талада
Полиция адат.
Же менин үйемнин
Курч көзінде
Классовый тартыштын
Жалкыны чагылат.
Менин үйемнин
Уулдарын өштүлөр
Кажы ла түнде
Адарга апарат.
Жалбышту сөзинен,
Жарт санаазынан
Жалтанып, оморды
Түрмеге жажырат.
Же түней ле
Уулдардын сөзинен
Кынжылар чыдашпай,
Шынгырап үзүлет.

Менин үйемнинг
Жалбыштый күүнинен
Телекей үсти
Эки бөлинет!
Бу үйенин
Унинен јондор
Тартышка туруп,
Қыңызын таштайт.
Менин үйемнинг
Бу мактулу јолын
Чактарды өткүре
Ленин баштайт...

II.

Алтай улустар,
Слердинг адыгар
История алдында
Ас адалган.
Је слердинг јүрген
Јүрүмеер керелеп,
Төрөл тууларды
Қаныгар будыган.
Слердинг тилеерди
Монголдор булгап,
Қайыш камчыла
Слерди тоскурған.
Сүүри калбан

Бөрүктер кийдирип,
Сүригерди слердин
Анайда баскан.
Күчтү ле албаты
Слерди кыстап,
Күн алдынан
Слерди сүрген.
Јаңду ла каандар
Слерди башкарып,
Келген ле неме
Кејеерди кескен.
Кортук жүректү
Койондор чылап,
Кобылар сайын
Јажынып жүргенеер.
Јүрүмеер корулап,
Јүзигер јажырып,
Јүрүмде шыраны
Слер көп көргөнөөр.
Слер, кайыннын
Саргарган бүриндий,
Тайга-ташка
Кысталып онгоноор.
Јер үстүнде,
История ичинде
Слер ас болгоноор,
Слер јок болгоноор!..

Ийдеркеп те чыксаар,
Жер үстүндө
Истелген изигер
Жок болгон.
Үүрлежип те жүрзеер,
История алдында
Унигер слердинг
Жок болгон.
Биригип билбес
Жүрүмөрдөгү улам
Бирдег, бирдег
Кобыда өлгөнөөр...
Ийделү, жанду
Улустыг алдында
«Инородец» деген
Чололу болгоноор...
✓...Ленин слерге
Автономия берген,
Алтайлар өзүп,
Бириксин деген.
Жабыс көрүнбей,
Жаранзын ла деп,
Тенг жүретен
Право берген.
Ак-жарыктыг
Алдына керелеп,
Албаты деген

Ат берилген.
Келишпес неменин
Көзине чике
Кезе айдатан
Ун берилген.
Јериниң јилбүзин
Корызын дежиң,
Депутатту слерге
Јаң берилген.
Калык-јонның
Амаду-санаазын
Ак-чек бүдүрип,
Јүрүгер деген,
Бүгүн бистердин
Эткен немени
Тоолоп айдарга
Сөс тө јетпес.
Төртөн јылга
Өткөн јолысты
Кайра көрзөбис,
Көс тө јетпес.
Алтай јонның
Чындык улузын
Алтын буквала
Јүректе бичидис.
Келип јаткан
Ойлөргө удура

Ижемјибис салып,
Уткуулду көрөдис.
Атака алдында
Күчисти билерге
Слерле стройдо
Мен кожо турум.

* * *

Алтай улустар!
Өйлөрдиг алдына
Токтой түжеле,
Сананып көрөли.
Баргылап јаткан
Јондордын ортодо
Бойыстын јолысты
Бис шүүнип көрөли. /
Озолой берген
Јондордон артарга
Јүдек эмезис,
Онызын билелдер.
Эртенги күндер
Јүрүмис болзын —
Эдетен немени
Озолоп эделдер.
Эмдиги өйлөрдиг
Сурагын ончобыс
Эбире шүүнип,

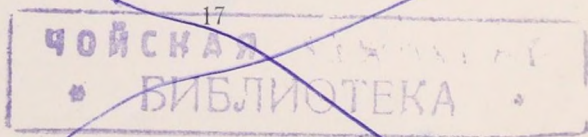
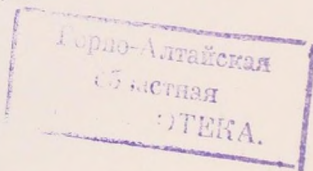
Жартажып алалдар.
Ленин берген
Жолысла бис
Улу өйлөргө
Удура баралдар.
Билетен немени
Күчсинбей билелдер,
Беретен күчисти
Кысканбай берелдер.
Иште, жүрүмде
Келетен өйлөргө
Ончо жондорло
Тенг жеделдер.
Агитация учун,
Алтай улустар,
Ачынбагар меге —
Канайдар база?
Амадуус бүтпезе,
Адыбыс чыкпаза —
«Мен алтай» — деерге
Күч ле база...

III:

Ак чаазынды
Алдыма салып,
Карандашты мен
Катап ла алдым.

47358 -288721-

«Менинг үйем...»
Бу сөстөрдин
Алдына колымды
Катап ла салдым.
Ак-жарыктын
Алдына бистердин
Артызып салатан
Амадубыс та бар.
Келпилеп јаткан
Бу улу өйлөргө
Сыйлап беретен
Сыйыбыс та бар.
Санаамды, күүнимди
Бир эделе,
Улу өйлөргө
Мен удура көрөдим.
Жонымнын јолына,
Үйемнинг јолына
Јаңы кижидий
Мен оморкоп көрөдим.
Бистинг јолыбыс
Мактулу болгонын
Бичип салган
Бичиктер керелейт.
Јажына онбос
Мөнкүлик јолыска
Јаңы үйелер

Лилбиркеп көргилейт.
Онын учун
Орооннын ичиле
Оморкоп, куучындап,
Лоруктап жүредим.
Удура өскөн
Лаш корбого
Уйалыш жогынан
Мен ачык көрөдим.
Төрөл жеримнен
Төрт таланы
Күнүн ле сайын
Мен тыгдап угадым.
Менин үйемнин
Ленүзин уккамда,
Лонымла кожо
Сүүнип турадым.
Лайымын алган
Ороонды ла уксам,
Оны көрөргө
Мен күүнзейдим.
Ланды колына
Бек алды ба деп,
Лаантайын сананып,
Шүүнип жүредим.
Лайымнын жагы
Лараган ба деп,

Жайым жондорго
Жолугып, сурайдым.
Кара, сары
Карындаш улуска
Жүрүмнүн жолыла
Мен кожо барадым.
Алтай улустын
Акту адынан
Ак-жарыкка
Сөзимди айдадым.
Менин үйөмнүн
Керөгин бичиирге
Ак чаазынды
Катап ла алдым.
Бу үйөнүн
Бараткан жолы
Айлаткыш ошкош
Учы жок эмтир.
Менин үйөмнүн
Бүдүргөн кереги
Ак чаазынга
Батпайтан эмтир.
Жагына шиндеп,
Жагына бичиирге
Жаңыс жүрүм
Жетпейтен туру.
Өлүп калзам,

Өскө поэттер
Туујымды мениң
Улалтатан туру...

.
.
.
.

Улу јайымның
Өйлөрин экелип,
Јер-телекей
Айланып ла јат.
Айлаткыш түбине
Амадап, амадап
Албаты-јондор
Баргылап ла јат..

ЮЛ

(Поэма)

I.

Жүрүм, чактардый,
Узун да болот,
Жүрүм, кожондый,
Кыска да болот.
Жүрүм, кижидий,
Улу да болот,
Жүрүм кезикте
Уйатту да болот...
Улу улустар
Жүрүмнинг учурын
Билери аайынча
Бичип бергилейт.
Ак-жарыкка
Аттарын чыгарып,
Жүрүмнөң айрылып,
Бойлоры олгилейт.
Жүрүмнинг учурын
Лебрен өйлөрдөн
Кижилик шингдеп,
Учына чыкпаган,
Жүс үйелер

Солынып та јатса,
Јүрүмнің адын
Јетире айтпаган,
Күнге, отко,
Јерге көрөлө,
«Јүрүм» деп сөсти
Кем оны тапкан?
Јүдек жүреле,
Јүрүмди бурулап,
«Јүрүм — акча» деп,
Кемигер айткан?
Кичинең те өлөңгө
Мен энчейип көргөмдө,
Кичинең жүрүмнің
Тыныжын сезедим.
Өзүмнің, тындунын
Адынан бүгүн
Алкышту сөзимди
Мен Күнге айдадым.
Јебрен өйлөрдө
Алтайлар чылап,
Јер-алтайды
Мен алкап турум.
Мөңкүлик жүрүмнің
Алдына энчейип,
Бөрүгим уштып,
Мен мүргүп турум.

Мөңкүлик жүрүм!

Ол жер үстүндө

Тенис кептү

Анданып жадат.

Жүрүм учун

Улгерлер бичилет,

Жүрүм учун

Жүректер согулат.

.

.

.

Ойгор бичиктий,

Ол жилбүлү де болот,

Көстинг жажындый,

Ол ачу да болот...

.

.

.

II.

Бу көңкөрө түшкен

Көк айасты

Көндүрө шунуп,

Мен өдөргө турум.

Көп талада

Журтаган улусты

Көзимле көрүп,

Мен билерге турум.
...Орой кўстин
Келгенин керелеп,
Теректин будагы
Кўзнөккө согулат.
Карлу кыштан
Качкылап бараткан
Кастардын ўни
Туулардан угулат.
Кайкалап бараткан
Апагаш булуттар
Канадын жайып,
Түштүкке ууланат.
Ыраак, ыраак
Чөлдөрдin түбинде
Паровоз киштеп,
Жорукка кычырат...
Саргарган бүрлерди
Сүрүжип ойногон
Салкыннын кожонгын
Мен тыгдап турум.
Орооным жолдору
Чындап та көп...
Ончо жолдорды
Мен сананып турум.
...Ачык эжиктин
Алдында турум...

Теректинг будагы
Көзнөккө согулат.
Ыраак јолго
Ол мени мендедиң,
Јаңы јүрүмге
Араайын кычырат...

III.

Табыла берген
Таксиге отурып,
Өзөкти төмөн
Мантада бердим.
Табышту вокзалда
Улусты көрөлө,
Јүрегим ойноп,
Чечектей берди.
Орооннын ижин
Эдерге бараткан
Омок бүдүштү
Јииттерге көрөдим.
Олордын адын
Билбес те болзом,
Олорды ајыктап,
Оморкоп сүүнедим.
Талай чылап,
Күүлеген вокзалда
Табышты тындап,

Танкылап турадым.
Тастайган таарлу
Улуска көргөмдө,
Та неге де
Каныгып чыгадым.
Чайнанып турган
Геологторго мен
Ичимде каран
Күйүнип көрөдим.
Сананган санаамда
Жыш-тайганы
Олорло кожо
Жаантайын өдөдим...
Ороонго керектү,
Тузалу руданы
Олорло кожо
Мен табадым.
Орооннын алдына
Репорт сөсти
Олорло кожо
Мен база айдадым!
...Же түндеги келген
Поездке олор
Табышту отурып,
Жүргүлөй бердилер.
Каткы-кожонун,
Гитара, кокурын

Кожо алгылап,
Атана бердилер...
Олордын кийининен
Табышту вокзал
Кенейте тымык
Боло бергендий..
Тактада, таарларда
Отурган улустар
Олорды ээчиде
Кунуга бергендий..
Атана берген
Олорды ээчиде
Ајыктап, тымык
Перрондо турум.
Ыраак, ыраак
Чөлдөрдө оттор
Мени кычырып,
Имдежип туру.
Темир јолдын
Јалтыркай белинде
Тенериде күйген
Јылдыстар суркурайт.
Кандый да эмеген
Ончо ло улустан
Түндеги поездтин
Барарын сурулайт.
Баратан поездке

Мен оройтып калгам —
Жүрүмнөн мында
Мен артып калгамдый..
Ол поездде
Эң ле артык
Найыларым менин
Жүргүлөй бергендий..
Атана берген
Олордын жолун
Айыктап, тымык
Перрондо турум.
Кар өткүрө,
Салкынды өткүрө
Орооннын ичиле
Мен барарга турум.

IV.

Поездти сакып,
Жаңыскан отурум.
Салкын ла кар..
Салкын ла кар..
Эки күнгө
Токтобос дежет —
Эртен-эңир
Жаар ла жаар..
Эки түнөй
Проводник кыстар

Эригип тургандый,
Баскындап жүргүлейт.
Поездти сагып,
Кыйналган улуска
Санааркап тургандый,
Бурулу көргилейт,
Меге коштой
Кандый да киж
Газеттер кычырып,
Бажын көдүрбейт.
Санааркап турган,
Та сандырап турган
Санаазы онын
Көзинен билдирбейт.
Түндүктен келген
Летчиктер мында
Буфеттен изү
Чай алгылайт.
Жаан очкалу
Интеллигент киж
Көзнөккө жөлөнүп,
Ол нени сананат?
Тышкары көрзөн:
Кар ла кар..
Уйуктаган суйук
Агаштар көрүнөт.
Чачы буурыл

Полковник, байла,
Откөн жуучыл
Жолдорын көрөт...
Жирме жажын
Полковник, байла,
Курский дугада
Уткыган болбайсын.
Он жаагына
Осколканы ол
Венгрия учун
Алган болбайсын.
Европа үстин
Ол жойу да өтсө,
Эмдиге жетире —
Жолдо ло жолдо.
Ырыс деп неме —
Жаантайын ичкери.
Кижининг ырызы
Качан да ондо...

V.

Кулунду чөлдөрүн
Ажыра браадырым...
Куйун поездке
Жедишпей огурат.
Кулурдый карды
Салкын көдүрип,

Ойдыктар сайын
Ойногондый урат.
Чөлдөрдө кырага
Кар токтодып,
Чедендер тургузып,
Улустар тартыжат.
Кар көптөгөн...
— Эзенде жылда
Аш бөдөр — деп,
Ончозы айдыжат.
Карга көмүлгөн,
Кыруга агарган
Кичинек, кичинек
Станциялар турат.
Калаш саткан,
Аш-курсак саткан
Карган эмеендер
Оморкоп турат.
— Быжылгы аштын
Қалажын жігер! —
Вагонго эмеендер
Чурлажып келгилейт.
— Аштаган болорың,
Алып жі, уулыбыс! —
Эмеендер мени
Курчап ийгилейт.
...Жоруктап жүргемде

Квашня жытту
Калашты садып
Аларга мен сүүйдим.
Кондуктор кайнадып
Экелген чайды
Вагондо отурып
Ичерин сүүйдим.
Элбек жеримнин
Иштенкей улузын
Ажыктап, тыгдап,
Сананып жададым.
Эзенде жылда
Бүдетен аштың
Түжүмине сүүнип,
Түженип браададым!...

* * *

Калыраган табыштан
Ойгонып келзем,
Кандый да кижн
Купеме кирди.
— Кажы браадың,
Карындаш? — дейле,
Кату колдорын
Ол меге берди.
— Кандый станцияга
Токтогону? — дезем,

— Қазахтын чөлдөри...
Каруузын берет.
— Качан да сүрбеген
Жерлерди сүргем.
Эмди айылдап
Браадым мен — дейт.
Карга сурлаган
Агастый чөлдөрди
Көзнөктөң экү
Көргилеп браададыс.
Бу чөлдөрдин
Ороонго беретен
Ажын, алузын
Бис чотоп турадыс.
Қазах кыстардын
Айрагын ичип,
Қарындаш улустый
Бис кожо браададыс.
Айдын түндерде
Амадуус айдыжып,
Саргарган айды
Айыктап жададыс.
Улу Волганын
Мун отторын
Узак, узак
Айыктап турубис.
ГЭС-ти туткан

Герой улустың
Улу керегин
Бис танып турубыс.
Кандый да кичинек
Станцияга токтоп,
Жолдожымла анда
Айрылып калдым.
Мениң де учун
Кенейте мени
Бу ла станцияда
Эрикчил басты.
Ол кижиле
Лажына кожо
Төрөл јеримле
Јоруктап јүргемдий..
Оныла кожо
Қазахтың чөлинде
Қачан да сүрбеген
Јер сүргемдий..
Төрөл јеримле
Чөйилген јолдордо
Мениң өткөн
Станцияларым көп.
Јүзүн уқту
Албатым ортодо
Најыларым мениң
Оноң до көп!

VI.

Миллион отторлу
Москва алдымда...
Улу городты
Ајыктап турум.
Ненинг де учун
Јўрегим кенейте
Араайын, араайын
Кожондой берди.
Мун оттордын
Омок јаркыны
Бажымда санааны
Јарыдып ийгендий.
Ороондо улустын
Мун ўндери
Јажына бойыма
Таныш немедий.
Бу ла городто
Кўп јылдар кайра
Најыларымла кожо
Мен мында ўренгем...
Олор эмди
Тўрўл јеримнинг
Тўрт талазына
Јўргўлей берген...
Ороонго керектў

Улустар болорго
Ончобыс амадап,
Бис мынан барганыс.
Бу ла скверде
Бис айдың тўнде
Черттў сўстўрди
Кўп айтканыс.
Неон отторлу
Бу кафеде
Ўлгерлер кычырып,
Маргыжып туртаныс.
Тегерик столды
Эбире отурып,
Найылар ўлгерин
Бис угатан эдис...
Какталып калган
Бу сквердин ичинде
Катап ла мында
Сананып турум...
Карган каруулчык
Евсейч мени
Катап та кўрўлў,
Таныбай туру..
Каалганын жанында
Ўскў жийиттердин
Каткызын тыгдап,
Жаныскан турадым...

Найылар санаазын,
Айдышкан сөстөрүн
Бу јииттерден
Мен катап ла угадым.
Бис сананган
Кечеги шүүлтени
Олор бүгүн
База айдыжат.
Коштой турган
Кижини сеспей,
Сөс блаашкылап,
Эрчимдү тартыжат...
Олордын калапту
Сөстөрүн угала,
Нени де айдар
Күүним келди.
Олордын кайра
Баспазын сезеле,
Јүрегим менин
Токунай берди...

* * *

Москва, Москва,
Катап ла сенин
Элбек жүрүмин
Көрөргө келдим.
Табышту оромдор,

Талайдый албатын
Јаантайын санаамнан
Чыкпайтан эди.
Озогыда чылап,
Ойто ло сенин
Улузын көрөргө
Оромло өдөдим.
Орооннын ичинде
Бастыра жүрүмди
Кызыл площадь
Үстүнөг көрөдим.
Улу өйлөрдиг
Келгилеп јатканын
Спасский башняда
Куранттан угадым.
Јүрүмди јаңы
Сөстөрлө чийерге
Лениннинг алдында
Сананып турадым...

VII.

Телекей үстүнде
Тегин улустын
Санаазын бүгүн
Мен билерге турум.
Прагада, Лондондо
Јуртаган улустын

Жүрүмин бүгүн
Мен көрөргө турум.
Телекейдин үстин
Экиге бөлиген
Тенистин толкузын
Көрөргө турум.
Алтай улустын
Адынан бүгүн
Албаты-жондорло
Таныжарга турум.
Жайымы учун
Тартышкан улусты
Жанынан айкап
Көрөргө турум.
Жалтанбас Фидельдин
Жалбышту сөзин
Гаванский площадьта
Угарга турум.
Революция учун
Турушкан улустын
Сүрлерин шиндеп
Көрөргө турум.
Олордын баштаган
Мөңкүлик керегин
Онбос сөстөрлө
Мен чийерге турум...

* * *

Чанкыр ыжы
Тартылып калган
Словакиянын јери
Алдымда көрүнөт.
Тымык көлдөрлү
Татра туулары
Түштүккө чөйилип,
Араайын көгөрөт.
Көпөгөш көстөрлү
Көлдөри мөлтүрөп,
Көк айастын
Түбине көрөт...
Бу тууларда
Јуулышкан адалар
Кенейте менин
Санаама кирет...
Көпөгөш көлдөрлү
Бу јерди јайымдап,
Көбизи омордын
Јанбаган эди...
Төжиле октон
Чехияны корып,
Төрөлине омор
Јетпеген эди...
Јүс жылдарга
Јайканган карагай

Жүрүмин олордын
Салкынга куучындайт.
Словацкий тууларда
Уйуктаган жуучылдар
Жаңы өйлөрдүн
Кожонун тындайт...
Ватага түңөй
Булуттар үстүлө
Самолет күүлөп
Ичкери барат.
Чаңкыр тууларлу,
Мөңүндий сууларлу
Словакия бистин
Кийинисте артат.
Стюардесса кыстар
Салондо улуска
Чешский сырадан
Экелип бергилейт.
Эрке, койу
Үндерице биске:
«Жирме минуттан —
Прага!» — дешкилейт.
Таш оромы
Табышка торгулган
Таныш эмес
Городто турум.
Каны башка

Албаты журтаган
Қарындаштык ороонды
Мен уткып турум.
Влтава сууны
Јакалай барган
Оромдорло алтап,
Араайын өдөдим.
Озогы, озогы
Городтон бүгүн
Чехтердин жаңы
Јүрүмин көрөдим.
Каткырып, кокурлап,
Найыларымла кожо
Карлов күрле
Мендебей кечедим.
Қарындаштык учун,
Социализм учун
Қара сыраны¹
Олорло ичедим.
Элбек, жаңы
Площадьтарла мен
Эбире базып,
Улуска көрөдим.
Тил билбес те болзом,

¹ *Қара сыра* — Чехияда кара өңдү сыраны
1342 жылдан бери әдип јат.

Туштаган улустын
Торсокту колына
Колымды бередим.
Бир кўўнисти,
Бирлик болгонысты
Бистин тудушкан
Келдорыс керелейт.
Јүзүн-базын
Американецтер биске
Јүстери кубулып,
Кайкажып көргилейт.
СССР деген
Эң баштапкы
Ороонног келгеним
Билер бе олор?
Кандый да киж
Советский кижиге
Карындаш болгонын
Билер бе олор?
Менин сагыжым
Олордыйынан бийик —
Онызын эмди
Билер бе олор?
Менин культурам
Олордыйынан бийик —
Онызын эмди
Оңдоор бо олор?..

Элбек, јаны
Площадьтарла мен
Ажыра базып,
Улуска көрөдим.
Карг чырайлу,
Ак чырайлу
Қарындаш улуска
Қолымды берем.

VIII.

Қысқылтым энгир...
Қаштандар јытанып,
Қакшаған бүрлерин
Араайын төккілейт.
Тротуар сайын
Бүрлерди чочыдып,
Праганың улузы
Мендебей өткілейт.
Алтын башту
Городтың јүзінде
Қүннің қалғанчы
Чокторы ойнойт...
Сананып турған
Бойымды улустар
Саң башка көрүп,
Јаныма тоқтойт.
Бирмадаң келген

Студент пе?.. — дежип,
Киленкей ўниле
Суражып тургулайт.
Совет орооннын
Кижизин билеле,
Колдорын берип,
Ойто баргылайт...
Чех најылар
Бойымды ўйдежип,
Ончо жүгимди
Отельден чыгарат.
Аэродромго јетире
Баратан машина
Коштой токтоп,
Сакып ла турат...
Шилиден туткан
Салондо биске
Алты доллардан
Акча бергилейт.
— Англияда тўшсегер,
Ажанып алыгар...
Ырысту једигер,
Нөкөрлөр, — дешкилейт.

* * *

Ак туманга
Бастырып койгон

Ла-Манш бистинг
Алдыста јадыры...
Англияга јетире
Бисле кожо
Аденненг эки
Шейх¹ браадыры.
Мусульмандар да болзо,
Бу эки шейхтенг
Английский ромнынг
Јыды јытанат.
Креслого чалкойто
Јаткылап алала,
Сигарет ыжын
Кайра тартынгылайт.
Олорды ајыктап,
Унчукпай отурым...
Јүрегим сыстап
Келгени билдирет.
Аравийский талайды
Эбире јуртаган
Кыйында албаты
Көзиме көрүнет...
Јаңыс канду
Улузын садала,

¹ Шейх — мусульманский ороондордо јаңыс сөөк улустын бийи.

Жалынып бараткан
Шейхтер эмеш пе?
Айса, јеринен
Тептиртин ийеле,
Тенип бараткан
Улустар эмеш пе?
Айса, аңылу
«Керектери» учун
Алдыртуга бараткан
Күлүктер болгон бо?
Ол эмезе
Учурлу байрамга
Удура бараткан
Улустар болгон бо?
...Алтын-мөнүни
Сурлаган өргөөдө
Аденди башкарган
Геройлор дежер...
Капчыя каткан
Өлүмтик согумдый,
Королева колын
Быларга берер.
Алтын-мөнүни
Эжилген өргөөдө
Мак айдылар,
Аракы төгүлер...
Је калагы шейхтердин

Јебрен јеринде
Катап ла катап
Қан төгүлер!..
...Олорды ајыктап,
Унчукпай отурым...
Јүрегимди јаба
Мен базып ийдим.
Кезе айдатан
Правом јогын
Баштапкы ла катап
Мен мында билдим!

* * *

Кайда да јабыста
Ла-Майш күркүрейт.
Маяктар талайдан
Нени де бедрейт.
Тенери тымык...
Көзнөктөң көргөмдө,
Ыраакта, ыраакта
Јылдыстар мелтирейт.
Энир јылдыс
Энчейип алала,
Ээн талайдын
Толкузын ајыктайт.
Эжинген јылдыстар
Экчелип, экчелип

Норвежский јаратка
Јетире баргылайт.
Түндүк портко
Токтогон керептер
Түштүк талайды
Түженип јаткылайт.
Јылдыстарла кожо
Колужып калган
Түндеги Лондоннын
Отторы јалтырайт.
Бије салган
Улуска тепседип,
Пикадилли ором
Билинбей јадыры.
Карманы калың
Улустар јыргайтан
Капитал јери
Эм бу туру.
Јоктулар јаткан
Оромды кечире
Кургадып салган
Кийимдер көрүнет.
Јокко јендиртип,
Ак маанызын
Илгилеп салган
Немедий билдирет.
Буды-бажыла

Јер јалмаган
Буржуйлар јыргалын
Ајыктап турум.
Кийик ўнденген
Улусты кўрўлў,
Қижилер бе деп,
Мен бўтпей турум.
Ижемјизи јылыйган,
Эриккен улустын
Јыргалы мындый
Болотон туру.
Ишмекчилер быларды
Қачан бирде
Јалмап салар —
Мен бўдўп турум.
Ѓўндеги Лондон.
Оттор ло оттор...
Мун табыштар
Тымыкты бузат.
Оромдо тыгылган
Улусты аайлап,
Қара шлемдў
Полицейский турат.
Тўндеги городло
Полисмен кебери
Јаңыс болуп
Биригип калгандый.

Айдалып бараткан
Бу бастыра улусты
Жаңыс ла ол
Башкарып тургандый...
Кара шлемди
Жемире тартынып,
Калыктаң көзин
Ол салбай турат.
Тегин улуска
Тееркеген аяс
Тенкейип калган
Ол мында турат...
Амыр некеген
Англичан энени
Агажыла, байла,
Бу полисмен соккон.
Тауэр деген
Таш түрмеге
Студентти, байла,
Бу күлүк суккан...
Жалбырап күйген
Родезияда ол,
Байла, негрди
Акчага саткан.
Конгодо бандитке
Кожулып алала,

Лумумбаны, байла,
Бу неме аткан...

* * *

Аэровокзал.
Эжиктин алдында
Арык-арык
Уулчагаш турат.
Ары-бери
Өткөн улуска
Арык колдорын
Ол жайып сунат.
Джентльмен улус
Тиштери өткүрө
Оны жаратпай,
Неңи де айткылайт.
Јескинген чилеп,
Јес акчаны
Колына бербей,
Алдына чачкылайт.
Јелбер, кирлү
Чачтары алдынан
Јеериккен көстөри
Кунукчыл суркурайт.
Узун тўжиле
Турган да болзо,
Улустар оны

Ајарбай тургулайт.
Англия орооннын
Экинчи јўзи
Бу уулчактын
Јўзинен көрүнөт.
Улу Диккенстин¹
Эрикчил ўни
Бу кижинин
Унинен угулат.
Бай Англиянын
Экинчи јўзин
Бу уулчактын
Јўзинен көрөдим.
Ажанарга берген
Алты долларды
Карманнан кодорып,
Уулчакка бередим.
Английский тилди
Билбес те болзом,
— Айылыңа акчаны
Апар бер — дедим.
Сонуркап меге
Ол удура көрөрдө,
— Совет орооннын

¹ Чарльз Диккенс — лондонский јоктулардын
јүрүмин бичиген улу английский писатель.

Кижизиги... — дедим.

IX.

Алтайдын жарымын
Айра соголо,
Анданып жаткан
Тениске көрөдим...
Учы-бажы
Билдиртпес тенгистин
Учына чыгарга
Амадап, мендедим.
Кечейин дезем,
Талайлар, тенгистер
Буудак беги —
Кече де бербей.
Көрөйин дезем,
Көп ороондор
Тургакту беги —
Көрүп те ийбей.
Же жер үстүндө
Эң ле жараш
Ортолык барын
Ончозы билер.
Ол талада
Ончо ло жондор
Ырыска Кубанын
Жолыла келер...

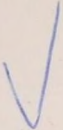
* * *

Капшай, капшай
Тенисти кечеле,
Гаванский портко
Мен једерге турум.
Кара сагалду
Фидельдин черўзин
Капшай једип,
Мен көрөргө турум.
Барбак сагалду
Барбудосло¹ кожо
Сьерра-Маэстро
Мен чыгарга турум.
Ол туулардан
Бастыра талага,
Эбире ајыктап,
Көрөргө турум.
Анданып јаткан
Атлантика ўнин
Онон турала,
Мен угарга турум.
Панамский јаратта
Турган улусты
Ајыктап онон

¹ *Барбудос* — революционер.

Көрөргө турум.
Жаратта турган
Кубинецле кожо
Жайымды жаба
Корыырга турум.
Өскө талада
Өштүнүн жүзине
Адалар чылап
Көрөргө турум!
Советский кижинин
Санаазын, жүрегин
Бастыра улуска
Мен ачарга турум.
Жайым кижинин
Жалбышту сөстөрүн
Жайым жондорго
Мен айдарга турум!..

*Москва — Гавана,
1963 жыл.*

Э Н Р И К О -

Энрико, Энрико, кубинский уулчак,
Эртен тура
Ол эрте турат.
Колына щетка, крем алала,
Кожондоп, секирип
Оромло барат.
Сыгырып, сыгырып тротуар жанында
Сыр кожонло
Ол өдүктөр арлайт.
Гаваньда, площадьта, оромдо, кафеде
Газеттер садып,
Солундар жарлайт.
Панамаданг ала Перуга жетире
Бастыра солунды
Энрико билер.
Фидельдин айткан калганчы сөзүн
Бир де жастырбай,
Ол айдып берер!
Газедин садып божойло, уулчак
Кадуга терлү
Пиджагын илет.
Карманга салган көмүрүн алала,
Стенелер сайын

Буквалар чийет.
Энир ле кирзе, оттор јарыза,
Энрико албаты
Школына келет.
Тоолорды тоолоп, бодолго бодоп,
Доского «Вива
Куба!» деп чийет.
Оштүлер Кубаны кыйа да көрзө,
Энрико өзөр,
Ол көпти билер.
Доского, јерге, стенеге, кумакка
«Вива Куба!» деп
Ол түнгей ле чийер!
Энрико, Энрико, кубинский уулчак.
Эртен тура
Ол эрте турат.
Колына щетка, крем алаала,
Кожондоп, јаңы
Јүрүмле барат!

Гавана, 1963 ј.

КУБИНСКИЙ ЭНЕ

Бир колыла
Балазын кучактап,
Бир колына
Автомат тудунган.
Кумакты јунган
Талайды ајыктап,
Кубинский эне
Жаратта турган.
Мандайы, чачтары
Жаркынду көрүнген,
Мадонна ошкош,
Ол јараш болгон.
Салкынга јайылган
Чўми јок јикпези
Јайымга кычырган
Мааныдый болгон.
Карибский талай,
Бажырып тургандый,
Кају жаратка
Төбөзиле түртөт.
Јиит эненин
Кийини јанында
Јаңы туралар

Булутка сўзўлет.
Алды јанында
Қөк талайла
Кўнге мызылдап,
Керептер барат.
Онөлөп, талайла
Эжинип келетен
Өштүни кетеп,
Уй кижн турат.
Бир колыла
Балазын азырап,
Ак-јарыкка
Ол жүрүмди өскүрер.
Эмди ле талайдаг
Өштүлер чыкса,
Экинчи колыла
Өштүни өлтүрер!

Пинар дель Рио, 1963 ј.

Чечектер садаачы балага, Лала
Лурдеске

ЖАРАТТА ТУШТАШ

Сурлаган толкулу
Талайга көрөдим...
Сурайтан сурагым
Эмди де көп.
Ах, Лала, Лала,
Айтсаң меге, Лала,
Карибский талай
Нениң учун көк?
Балга¹ бараткан
Мулат кыстардый,
Пальма агаштар
Нениң учун коо?
Сайрап жаткан
Салкынду жараттын
Сай таштары
Нениң учун оок?
Ах, Лала, Лала,

¹ Бал — ойын-жыргал.

Сендий бүдүштү
Седенг кыстар
Кайда да жок!
Чалкойто түшкен
Көк талайдый,
Чанкыр көстөрүң
Нениң учун соок?
Каткы жогынан
Талайлар кечип,
Карлу ыраак
Россиядан келгем.
Лала, Лала,
Ачынба меге,
Тарынба меге —
Сурайын дегем.
Каткыңды сениң
Укпаган болзом,
Качан да анайда
Мен сурабас эдим.
Карлу јерим
Јок болгон болзо,
Качан да ойто
Мен барбас эдим...
Билижип те алзаас,
Бистинг салымыс
Тениске бөлиткен
Эки таладый...

Јузибис бистин
Бүдүштеш те болзо,
Јүрген жүрүмис
Эки талайдый.
Мен билерим:
Карибский талай
Онин сенин
Көзинген алган.
Коо сынынды,
Ээлгир колынды
Жаратта турган
Пальмалар алган.
Саргара күйген
Бу сай таштар
Салынып алган
Јинјиге түней.
Талайдын күрен
Быыраш өлөңи
Тарак тыгынбас
Чачыга түней.
Онын учун
Жаратта турган
Мулат кыстардый,
Пальмалар коо.
Салымыс бистин
Эки талайдый,
Чанкыр көстөрин

Онын учун соок!
Алдыңда турган
Корзинада толо
Јаш чечектий,
Јаркынду бололы.
Ах, Лала, Лала,
Ачынба сен, Лала,
Мындый да тушташка
Ырысту бололы!..

Варадеро, Куба.

Гаванада революциядан озо јоктулар јаткан
кварталда, сырангай ла талайдын јарадында, ки-
чинекек сквер бар. Качан тропический кјн учы-кый-
узы јок тенгиске чонго ла бергенде, бу скверге
негрито деп атту сан башка јаан куштар учкулап
келгилейт. Олор мында конгылап алала, ойто талай
јаар эрте-эрте учкулай бергилейт. Автор бу јлгер-
де революциядан озо болгон јурјмди бичип јат.

НЕГРИТО

О, негрито деген
Сан башка куштар,
О, негрито деген
Кунукчыл куштар,
Канадаар јайып,
Таң атса ла
Казыр талайга
Слер не барадаар?
Эрке бурлердин
Унинен чочып,
Эрте, эрте
Слер не турадаар?
Јокту кварталга
Конгылап алала,

Јотконду талайга
Слер не барадаар?
Карануй кирзе ле,
Гавананы көстөп,
Кажы јараттан
Учкулап келедеер?
Карибский талайдын
Ары јанында
Қанайып тўжиле
Јемзенип јўредеер?
О, негрито деген
Сан башка куштар,
О, негрито деген,
Слер, јобош куштар,
Јотконду талайга
Барбагар слерлер,
Јокту кварталга
Конбогор слерлер.
Јокту кварталда
Кўнўн ле сайын
Қубинка ыйлайт —
Ол јокту, јокту...
Кўнўн ле сайын
Ол слерди сакыйт,
Келбегер бери —
Слер өскө јолду.
Ак байканду

Кемени меңгедип,
Сүүгени талайла
Эжине берген...
Карибский талайдан
Ырысты тудала,
Кайра сеге
Мен келерим деген.
Гавань отторы
Күйе ле берзе,
Кажатта экү
Туштажарыс деген.
Нени де сеспей
Бис коштой отурып,
Негрито куштарга
Көрөрис деген.
Табылган ырысты
Бис экү темдектеп,
Таверна сайын
Ойноорыс деген.
Тенгери алдыла,
Гавана городло
Тегин ле телчип
Jүрерис деген...
Je Карибский талайдын
Калжуурган толкузы
Канча ла катап
Jаратка согулган.

Кубинка кыстын
Сакыган ырызы
Мун тамчыдый
Оодылып, чачылган!
Ак байканду
Кемени сакыырга
Арып чылады
Сеньорита Чомон.
Негрито куштар
Каруузын бербеди,
Өчө берди
Эңирги чолмон.
О, негрито деген
Сан башка куштар,
О, негрито деген
Кунукчыл куштар,
Антильский талайда¹
Болбодыгар ба слер?
Ак байканды
Көрбөдигер бе слер?
Энирлер сайын
Локту кварталдан
Энелер сыгыдын
Угадыгар слер.
Эрте, эрте

¹ Антильский талай — Карибский талай.

Эн жараттан
Олордын сомын
Көрөдигер слер.
Сай кумакту
Жаратта энелер
Сахарный тростниктий,
Жайканып тургулайт.
Көпөгөш өңдү
Талайдан көөркийлер
Көстөрин салбай,
Көргилеп тургулайт.
Олордын үстүнде
Көпөгөш тенери.
Неприто куштардый
Кап-кара булуттар.
Уулдары талайдан
Бурылбас кайткан —
Улам ла мынайып
Канчазын турар?
Айса, олорды
Байканыла кожо
Антильский талай
Базырып салды не?
Айса, тонокчыл
Янкиге¹ олор
Туштажып, баштарын

¹ Янки — Американын талай черүзи.

Талайга салды не?..
Жок, кубин уулдардын
Жажытту жолын
Бу жарыкта
Кем де билбес.
Ойлөр келер,
Кубанын уулдары
Ойинен озо
Качан да келбес.
Эм тургуза
«Гранма»¹ кереп
Амыр, тымык
Мексиканский портто.
Ээн талайга
Көрбөгөр, сеньора,
Эм тургуза
Арай ла эрте.
Ойн жетсе,
Карибский талай
Өнгөйип чыгала,
Ларатка согулар.
Ол жотконноң
Строй чачылар,
Ол жотконноң
Түрмелер оодылар!

¹ «Гранма» — Фидельдин революционный ке-
реби.

Антильский талайды
Уулдар кечкилеп,
Ак байканын
Жайылтканча келер.
Олор жаңыс ла
Слерге эмес —
Ончо улуска
Ырысты экелер.
Ол тужунда
Негрито куштар
Омок-седен
Учкулап келер.
Локту кварталда
Журтаган слерге
Кубин уулдардын
Эзенин экелер! .

Гавана, 1963 жыл.

АДАЛАР ТҮЖЕЛЕТ...

Жуу жеринде
Божогон адалар
Жаантайын мешин
Түжиге киргилейт...
Көлөткө болуп
Көзнөгим алдына
Көпөгөш энгирде
Жуулыжып келгилейт.
Араайын эжиктен
Киргилеп келеле,
Айылымнын ичин
Айыктап көргилейт.
Эски сукно
Шинелин чечкилеп,
Эжиктин жаагында
Кадуга илгилейт.
Өлөр алдында
Ичпеген суузын
Көнөктөн сускулап,
Улежип ичкилейт...
Тегерик столды
Эбиге отуруп,
Телекей үстин

Айладып шүүшкилейт.
— Бистинг учун
Тирү уулдардын
Jүрген жүрүмин
Көрөлик — дешкилейт.
— Бистинг учун
Айдатан поэттинг
Бичиген үлгерин
Угалык — дешкилейт.
Бичип салган
Бичигим бедреп,
Бийик шкаптардан
Кодоро тарткылайт.
Сары тагдак
Бозорып келгенче,
Сананып калган
Бүдүштү тургулайт...
...Катап энир
Киргенче ле мен
Карандаш учын
Сый тиштейдим.
Эртеннен ала
Түн киргенче
Эгчейип алып,
Мен катап иштейдим.
Турамнын ичи
Тапчы болгондо,

Туулар ажып,
Талайлар кечедим.
Айдатан сөзим
Табылбай барганда,
Аймактар керип,
Жүрүмгө көрөдим.
Алтайлар үстин
Айлана соголо,
Алтай жериме
Ойто келедим.
Эдилбеген немени
Эдерге мендеп,
Эртенги күнди
Көрөргө мендейдим.
Токуналы жок
Жүрүмдү болдым...
Токтой ло түшсем,
Жүрегим эригет.
Кайнаган жүрүмнөн
Артып ла турзам,
Катап ла меге
Адалар түжелет...

1963 j.

САТИРА ЛА ЮМОР

**КОЛХОЗТЫҢ КОНТОРАЗЫНДА
КАРАКАЙДЫҢ ЖОҢЛО
КУУЧЫНДАШКАНЫ**

Каракай:

Отпускалу Каракай
Ойто јанды — это факт.
Председатель кемигер?
Привет сеге! Точно так.

Председатель:

Јерине јанган бойына
Јерге батпас эзенис.
«Јаны јол» деп колхозтын
Јамылузы бис эдис.
Эзен, эзен, Каракай,
Эжикте турбай, отурзан.
Қалак-кокый, кудаймай,
Қачан келген, куучында.

Каракай:

Эки јылга ўренип,
Европа кўрдим — это да!

Арасейди айланып,
Алты кўннен — Маймада.
Да, да!
База сурак бар ба?

Жыламаш эмеген:

Азыйда јаткан јереерге
Айылдап келдеер бе, Каракай?
Айла энгирде айлыма
Айылдап келзеер, Каракай.
Айылым менин ыраак јок:
Алексей-эштин јанында.
Аскан ажым бар эди,
Амзап келзеер, Каракай.

Каракай:

Дорогая, Жыламаш,
Торо эмезим, не могу.
Сен какая быјыраш,
Кородобо, забегу.

Председатель:

Нөкөр болгон Каракай,
Не керектү јүрдигер?
Канча айга чыгара
Кайда амырап јүрүгер?

Каракай:

Јаткан јерим аймакта.
Качан бирде покажу.
Койчы-малчы јон кайда?
Кое-что вам раскажу.

Председатель:

Кандый тема аайынча
Калыкка сӧс айдараар?

Каракай:

«Международный айалга».
Мендеп турум, капшагай.
Этот парень барала,
Элди капшай јуунаткай.

*Колхозтын клубында. Лекция божоп
калган. Улустар сурактар берип јат.*

Јаманјык эмеен:

Калак-кокый, Каракай,
Канча алтайга сен јӱрдин.
Амыр-энчӱ болор бо?
Айт, ӧрӧкӧн, угарга.

Каракай:

Болор-болбозын билбезим,
Бороться надо, нөкөрлөр.

Жаманак эмеен:

Акыр, акыр, Каракай,
Атом-сатом бар дежет.
Америка келеле,
Айыл-журтка чачпас па?

Каракай:

Чобра айылга кем чачар,
Чо тегине сураарга?
Англо - американский империализм
В стадии своего жыдып браатканында.

Журтай өббөн:

Акыр, акыр, Каракай,
Айга жеткенис деп жадын.
Оноор канай жеткенис?
Онызын ондобой жадым.

Каракай:

Ракета ла бар болзо,
Райга да жеде берерин.

Многоступенчатый неме
Мно-ого может сделать.

Жыламаш эмеең:

Америка деп ороонды
Акалаар деп јадыбыс.
Қанча јылдың бажында
Қайраканга једерис?

Қаракай:

Так. Понятно сурагаар.
Даганянь США-ны дедеер бе?
Беретен ле неме бар болзо,
Перегоним бис оны!

Председатель

(Улуска):

Унчулай өбөөн, көрзөгөр.
Уйуктап јаткан анда кем?

Јелечи:

Јетијылдыгыс бүтсе,
Јерибис кандый болгой не?
Јүзүн неме көптөзө,
Јүрүм кандый болгой не?

Каракай:

Кандый жүрүм болорун
Как айдарын эмдештен.
Так ла тегин отурбай,
Тартыжар керек эмештен.

Председатель:

База кемде сурак бар?
Бары-жогуу сурагар.

Жаманжык эмеен:

База сурайын ол дезем,
Бат, граматам жетпей жат.
Бичикчи улустын сөстөри
Бир де бажыма кирбей жат.
«Сакранен» деп немени
Сананып чат билбедим.
Артканын жиниттер тындагай,
Акыр, мынанг барадым.
Каңзам мында ла болгон эт,
Кайда баады, улустар?
«Сакранен» деп немеле
Санаам чыкты эмеш пе?

Каракай:

Табыш этпе, Жаманжык,
Талтандабай ары чык.

Сурак база кемде бар,
Сурагар ла, нөкөрлөр.

*Сурак угулбайт. Ончозы уйуктап
калган.*

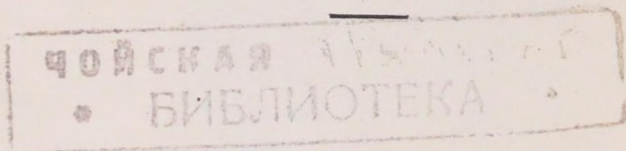
Қаракай:

Вопрос слерде јок болзо,
Воля ваша. Божогон.
Прения база токтогон,
Председатель, јарлагар.

Майма, 1962 јыл.

БАЖАЛЫКТАР

Менин үйем (поэма)	3
Јол (поэма)	21
Энрико	57
Кубинский эне	59
Јаратта тушташ	61
Негрито	65
Адалар тўжелет	72
Колхозтын конторазында Кара- кайдын јонло куучындашканы .	77

288721

Баазы 14 акча